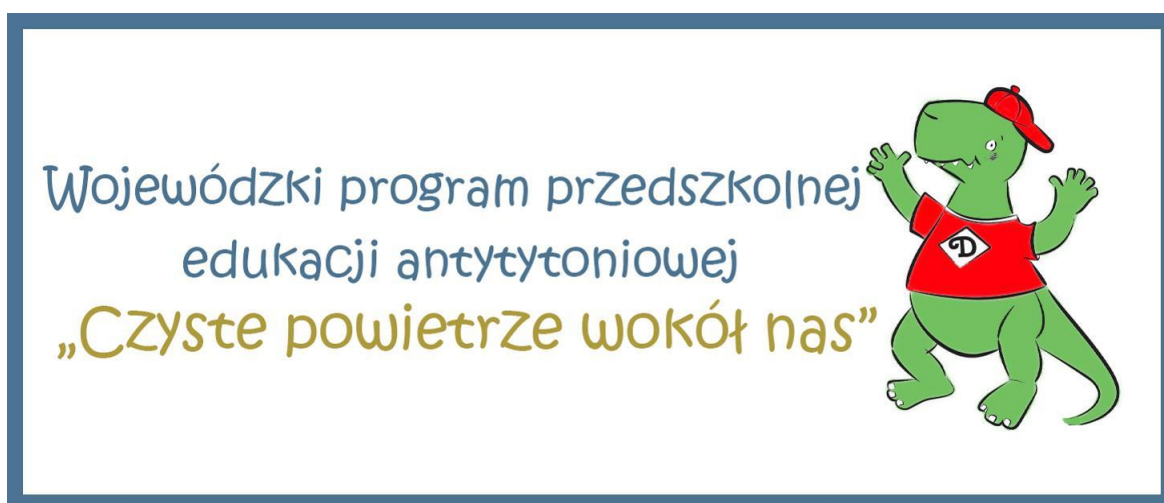

**INFORMACJA O PROGRAMACH PROFILAKTYCZNYCH
KIEROWANYCH DO PLACÓWEK
OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH I OGÓLU SPOŁECZEŃSTWA
POWIATU CHODZIESKIEGO W LATACH 2024 - 2025**

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna (PSSE) w Chodzieży jest koordynatorem ogólnopolskich oraz wojewódzkich programów profilaktycznych kierowanych do placówek oświatowo-wychowawczych. Ponadto realizuje działania z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia wśród rozmaitych grup odbiorców na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 416):

Grupa docelowa: dzieci 5 i 6 letnie i ich rodzice.

Cel główny programu:

1. Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy;
2. Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli przy nich palą;

Cele szczegółowe:

1. Wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów;
2. Zwiększenia wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego;
3. Zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

Koordynator programu w przedszkolu: nauczyciel przedszkola.

Realizatorzy: nauczyciele przedszkolni, pedagodzy, rodzice, instytucje współpracujące z przedszkolem.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: Dla dzieci biorących udział w programie przygotowano zeszyt ćwiczeń w ładnej szacie graficznej, który jest pomocą przy realizacji poszczególnych zajęć. Zawiera również ciekawe łamigłówki dla dzieci: znajdź różnice, labirynt, połącz w pary.

Partnerzy programu: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu.

Grupa docelowa: dzieci 5 i 6 letnie i ich rodzice, opiekunowie.

Cel główny programu:

1. Zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy.
2. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwienia ich na potrzeby „małego” człowieka, budowanie relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa.
3. Uświadomienie rodzicom roli jaką odgrywają w rozwoju własnego dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego dzieci 5-6 letnich.
2. Uwrażliwienie rodziców na ich kluczową rolę w rozwoju własnego dziecka.
3. Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów.
4. Uświadomienie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci.
5. Przekonanie rodziców i opiekunów o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych w domu i w środowisku przedszkolnym, które służą poprawie i umacnianiu właściwych zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu.
6. Zachęcenie do wspólnego spędzenia czasu rodziców/opiekunów z dziećmi w trakcie rozwiązywania zadań.

Koordynator programu w przedszkolu: nauczyciel przedszkola.

Realizatorzy: nauczyciele przedszkolni, pedagodzy, rodzice, instytucje współpracujące z przedszkolem.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: broszura wspólna dla dzieci (5-6 letnich) i ich rodziców/opiekunów, list do dyrektorów i nauczycieli przedszkolnych zapraszający do udziału w Programie. Dodatkowo program wzbogacony jest corocznie o gadżety dla dzieci (kredki lub odbłaski). Natomiast materiały będą dystrybuowane dopiero pod koniec roku 2024.

Partnerzy programu: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu.

Grupa docelowa: dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie z klas I – III szkół podstawowych.

Cel główny programu: budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym.

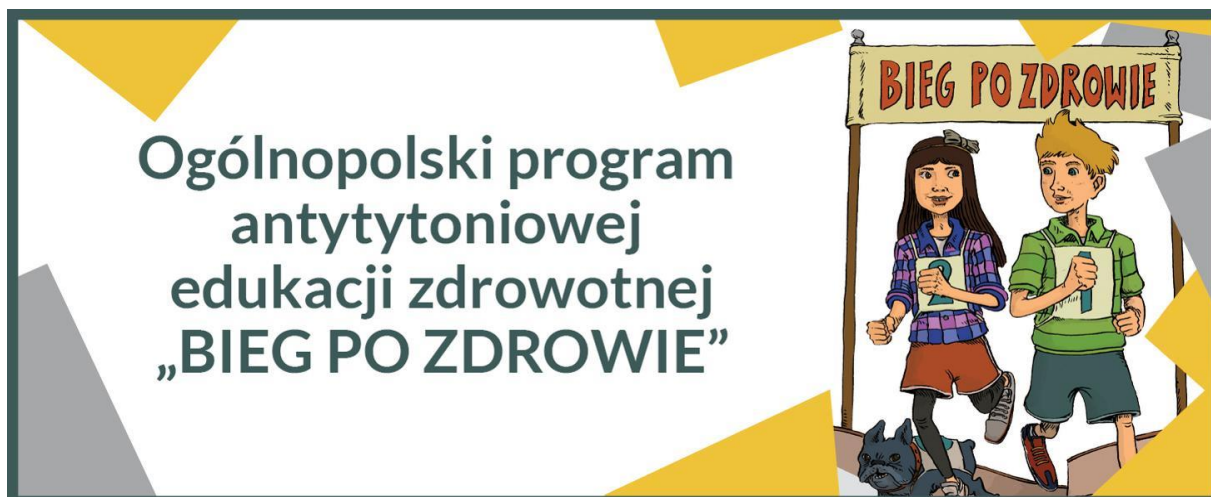
Cele szczegółowe:

- zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów;
- utrwalenie wiedzy na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy;
- kształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności wśród dzieci dotyczących właściwej higieny jamy ustnej.

Realizatorzy: pracownicy pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia powiatowych stacji sanitarno–epidemiologicznych.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne: Projekt „Mam zdrowe zęby!” wzbogacony jest o liczne materiały graficzne a każda powiatowa stacja sanitarno-epidemiologiczna otrzymała duży model szczęki ze szczoteczką służący do instruktażu poprawnego mycia zębów. Broszura dla dzieci zawiera ważne merytoryczne wskazówki jak dbać o higienę jamy ustnej i zębów oraz ciekawe zagadki. Dodatkowo uzyskała pozytywną opinię Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie stomatologii dziecięcej. Każdy uczestnik spotkania otrzymuje również magnes i kalendarz mycia zębów.

Grupa docelowa: uczniowie klas IV wraz z rodzicami (grupa wiekowa 9-10 lat).

Cel programu: opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Koordinator szkolny: pedagog lub wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel przedmiotowy.

Realizatorzy: nauczyciele przedmiotowi, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne dostępne w formie elektronicznej na stronie internetowej GIS: przewodnik dla nauczyciela, pakiet plakatów, ulotka o programie. Stworzono także cykl filmów edukacyjnych z udziałem ekspertów z dziedziny psychologii oraz autorów programu. Nagrania są dostępne dla wszystkich na kanale YouTube GIS.

Partner programu: Główny Inspektorat Sanitarny, Rzecznik Praw Dziecka, Minister Zdrowia oraz Minister Edukacji Narodowej.

trzymaj
formę

Grupa docelowa: uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych.

Cel programu: propagowanie aktywności fizycznej, zasad racjonalnego odżywiania oraz przeciwdziałanie nadwadze i otyłości.

Koordinator szkolny: pedagog lub wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel przedmiotowy.

Realizatorzy: nauczyciele przedmiotowi, w tym **nauczyciele wychowania fizycznego**, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne.

Termin realizacji: październik/ listopad 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: podręcznik dla nauczyciela, scenariusze zajęć dla nauczyciela, plakat z Talerzem Zdrowego Żywienia. Materiały edukacyjne w formie online dostępne są również na stronie internetowej programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!” <https://www.trzymajforme.pl/materiały-edukacyjne-50>

Partner programu: Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców.

"Podstępne WZW" - program profilaktyki WZW typu: A, B i C

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym, stanowi ważny element działań edukacyjnych w szkole.

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Cel główny programu: Przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażeń HAV, HBV i HCV oraz uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki.

Koordinator szkolny: pedagog, nauczyciele przedmiotowi lub pielęgniarka środowiskowo-szkolna.

Realizatorzy: nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, pielęgniarki szkolne lub inni nauczyciele posiadający przygotowanie do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne: poradnik metodyczny dla nauczyciela, telewizyjne spoty edukacyjne, plakat, prezentacja multimedialna, zakładka do książki dla ucznia.

Partnerzy programu: Fundacja „Gwiazda Nadziei”

Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”

Program dotyczy profilaktyki raka szyjki macicy. Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości występowania nowotworem złośliwym narządów płciowych u kobiet. Corocznie w naszym kraju u blisko 4 tys. kobiet wykrywany jest rak szyjki macicy, a około 2 tys. kobiet umiera z tego powodu. Rozwój nowotworu wiąże się ściśle z wieloletnim zakażeniem szyjki macicy wirusem brodawczaka ludzkiego HPV. Zagrożenie onkogennym HPV rozpoczyna się w momencie inicjacji seksualnej i trwa do momentu zakończenia aktywnego życia płciowego.

Grupa docelowa: uczniowie szkół średnich – dziewczęta i chłopcy wraz z rodzicami oraz kadra pedagogiczna.

Cel główny programu: zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu;
2. Podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna);
3. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie;
4. Dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Koordinator szkolny: pielęgniarka środowiskowo-szkolna, pedagog, nauczyciele przedmiotowi.

Realizatorzy: nauczyciele, pedagodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne, rodzice. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne przekazane z PSSE w Chodzieży: przewodniki dla szkolnych koordynatorów, ulotki i zakładki dla młodzieży.

Partnerzy programu: Fundacja „Gwiazda Nadziei”

Program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” jest jednym z komponentów Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy. Program został objęty honorowym patronatem Ministra Edukacji Narodowej.

Grupa docelowa: uczniowie szkół średnich.

Cel główny programu: profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (takich jak alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze).

Koordinator szkolny: pedagog, nauczyciele przedmiotowi lub pielęgniarka środowiskowo-szkolna.

Realizatorzy: nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, pielęgniarki środowiskowo-szkolne. Szkoła może zaprosić również lokalnego eksperta, który w ramach prowadzonych zajęć poszerzy wiedzę uczniów.

Struktura programu oparta jest na 3 częściach, które mogą być realizowane w czasie minimum 6 godzin lekcyjnych. Cały program może zostać przeprowadzony w ciągu jednego dnia.

Program może być realizowany w ramach ścieżki edukacyjnej (międzyprzedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne dostępne w formie elektronicznej: podręczniki dla nauczycieli, plakaty.

Partnerzy programu: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Program profilaktyki czerniaka: „Znamię! Znam je?”

Każdego roku w Polsce onkolodzy odnotowują około 4000 nowych zachorowań na czerniaki, niestety z powodu zbyt późnej diagnozy 30% chorych umiera. Edukacja prowadzona w ramach programu ma na celu podniesienie świadomości młodych ludzi, a co za tym idzie spadek zachorowań i szybsze wykrywanie czerniaka.

Grupa docelowa: uczniowie szkół średnich.

Cel główny programu: zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem.

Koordinator szkolny: pedagog, nauczyciele przedmiotowi lub pielęgniarka środowiskowo-szkolna.

Realizatorzy: nauczyciele biologii, wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, pielęgniarki szkolne lub inni nauczyciele posiadający przygotowanie do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej, którzy poprowadzą zajęcia w szkołach według zaproponowanego scenariusza. Dzięki lekcjom uczniowie:

- nabeżdżą umiejętności rozpoznania czerniaka,
- nauczą się regularnego samobadania skóry,
- poznają czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka,
- zastosują zasady ochrony przed czerniakiem, dzięki czemu uchronią się przed nowotworem.

Termin realizacji: wrzesień 2024r. - czerwiec 2025r.

Materiały edukacyjne: film edukacyjny, plakat, ulotki dla uczniów, karty/zdjęcia znamion i czerniaka, prezentację, quiz internetowy, stronę Akademii Czerniaka.

Partnerzy programu: Fundacja „Gwiazda Nadziei”, patronat merytoryczny nad programem objęła „Akademia Czerniaka”, która jest sekcją naukową Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej. Patronat nad działaniami Akademii objęły Polskie Towarzystwo Dermatologiczne i Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej.

Dodatkowe informacje dotyczące realizacji ww. programów:

1. Wyrażenie zgody dyrektora placówki oświatowo-wychowawczej na uczestnictwo w programie oraz przyjęcie z PSSE materiałów edukacyjnych do poszczególnych programów, zobowiązuje osoby odpowiedzialne za program w tych placówkach (dyrektora i koordinatorów szkolnych/ przedszkolnych) **do jego realizacji zgodnie z założeniami autora programu i wskazówkami PSSE oraz do sporządzenia sprawozdania z wykonanych działań***. Na podstawie sprawozdań przekazywanych z placówek oświatowo-wychowawczych, PSSE w Chodzieży dokonuje ewaluacji programu i sporządza zbiorcze sprawozdania dla Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

2. Ww. programy podlegają monitoringowi. W związku z tym pracownik Sekcji Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia przeprowadza w ciągu roku szkolnego wizytacje działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych. Wskazane jest także prowadzenie dokumentacji z przeprowadzonych działań w ramach programu i okazanie jej do wglądu podczas wizytacji (np. zapisy w dziennikach lekcyjnych, protokoły z narad lub zebrań z rodzicami, zdjęcia itp.). Termin wizytacji jest wcześniej

uzgadniany z dyrekcją placówki oświatowo-wychowawczej lub szkolnym koordynatorem programu.

* Sprawozdania z realizacji programu w danym roku szkolnym sporządzają w poszczególnych placówkach oświatowo-wychowawczych **szkolni koordynatorzy** programu, na formularzach przekazanych z PSSE w Chodzieży.

Wśród społeczności lokalnej, w tym również w placówkach oświatowo-wychowawczych Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży przeprowadzi niżej wymienione działania/ akcje z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej:

L.p.	Obszar tematyczny	Sposób realizacji	Grupa docelowa	Termin realizacji
1.	Profilaktyka tytoniowa	Obchody <i>Światowego Dnia Rzucania Palenia</i>	ogół społeczeństwa	listopad 2024 r.
		Projekt <i>Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra Tytoń</i>	uczniowie starszych klas szkół podstawowych	I semestr roku szkolnego 2024/2025
		Obchody <i>Światowego Dnia bez Tytoniu</i>	ogół społeczeństwa	31 maja 2025 r.
		konkurs „ <i>Palić, nie palić – oto jest pytanie?</i> ”	uczniowie klas V szkół podstawowych	luty - maj 2025 r.

2.	Profilaktyka stosowania tzw. dopalaczy	wykłady, prelekcje, szkolenie, dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych, emisje filmów, konkursy	uczniowie, rodzice, nauczyciele, przedstawiciele jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych, ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku szkolnego
3.	Higiena jamy ustnej	Działania w ramach projektu „Mam zdrowe zęby” (charakterystyka opisana powyżej)	dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie klas I – III szkoły podstawowej	w ciągu całego roku szkolnego
4.	Profilaktyka HIV/AIDS	Projekt <i>Młodzieżowi Liderzy Zdrowia kontra HIV</i>	uczniowie klas I-II szkół średnich	I semestr roku szkolnego 2024/2025
		Obchody <i>Światowego Dnia AIDS</i>	ogół społeczeństwa	1 grudnia 2024 r. (listopad – grudzień)
		Akcja <i>Bezpieczne Walentynki</i>	uczniowie szkół średnich	luty 2025 r.
5.	Profilaktyka chorób nowotworowych	organizacja badań mammograficznych w mammobusie	kobiety w wieku od 45 do 74 lat, zamieszkujące powiat chodzieski	terminarz badań jest zamieszczony na stronie internetowej PSSE w Chodzieży
		Działania w ramach Wojewódzkiego Projektu Edukacyjnego pt. „Co kryją Twoje piersi?”	uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice i opiekunowie uczniów; pracownicy zakładów pracy, członkowie stowarzyszeń, kół gospodyń, domów, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku i innych	w ciągu całego roku
		Nagłaśnianie akcji profilaktyki nowotworowej organizowanych przez firmę	ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku

		OPEN z Poznania		
		Obchody <i>Światowego Dnia Zdrowia</i>	ogół społeczeństwa	7 kwietnia 2025 r.
6.	Ogół działań prozdrowotnych (W tym m.in. propagowanie racjonalnego odżywiania, bezpieczeństwo podczas wypoczynku.)	Akcja <i>Bezpieczne Wakacje</i>	ogół społeczeństwa	czerwiec-wrzesień 2025 r.
		Akcja <i>Bezpieczne Ferie</i>	uczestnicy zorganizowanych form wypoczynku	styczeń – luty 2025 r.
		Działania informacyjno-edukacyjne w temacie zagrożeń związanych ze spożywaniem napojów energetyzujących przez dzieci i młodzież	uczniowie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych	w ciągu całego roku szkolnego
		Wykłady, prelekcje dotyczące zdrowego odżywiania, świadomej konsumpcji.	ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku/ w razie potrzeby
7.	Zapobieganie chorobom wywołanym przez kleszcze	Realizacja Projektu pt. „ <i>Mały kleszcz, duży problem?</i> ”	ogół społeczeństwa	okres letni oraz jesienny
8.	Przeciwdziałanie nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV	Dystrybucja i ekspozycje materiałów edukacyjnych	uczniowie i dzieci z placówek oświatowych powiatu chodzieskiego, ogół społeczeństwa	w ciągu całego roku

W powyższej sprawie można się kontaktować z mgr Karoliną Krzemińską - pracownikiem sekcji Higieny Dzieci, Młodzieży i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji

Sanitarno-Epidemiologicznej w Chodzieży, ul. Składowa 5, 64-800 Chodzież, tel. 67/ 3497170,
e-mail: karolina.krzeminska@sanepid.gov.pl

Opracowanie:

mgr Karolina Krzemińska, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Chodzieży.